

Asia: LVM/1297/03/2019 / LVM023:00/2019

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta (Korjauspaketti)

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen luonnonsuojeluliiton mielestä tämän "korjauspaketin" lakimuutokset ovat lähinnä teknisiä säädösviittausten muutoksia sekä kuulutuksia ja muutoksenhakua koskevien pykälien yhdenmukaistamista. Ne eivät juurikaan muuta nykyistä oikeustilaa.

Kuulutuksista ja kuulemisista

Kuulutuksissa tietoverkot mahdollistavat esimerkiksi toisella paikkakunnalla osan vuotta asuvien, etämaanomistajien, alueella retkeilevien kaupunkilaisten ym. tiedonsaannin nykyistä paremmin. Haaste on kuitenkin, että kansalainen ei välttämättä löydä verkkosivua, josta hänen elinympäristöään koskeva asian vireilläolo tai valitusaika löytyisi. Kuka tavallinen kansalainen seuraa systemaattisesti kerran kuussa eri viranomaisien monia nettisivuja siltä varalta, että häntä kiinnostava asia putkahtaisi esiin? Kuulutusten julkaisu kunnan tietoverkossa parantaa mahdollisuutta, että joku huomaa asian ajoissa.

Asiaa pahentaa se, että lausunto- ja valitusaja ovat nykyään pääsääntöisesti vain 30 päivää. Vaara siitä, että merkittäviä asioita menee kansalaisilta ja järjestöiltä huomaamatta – varsinkin loma-aikaan – on todellinen.

Tietoverkkojen lisäksi tulisi harkita sanomalehden käyttöä – vaikka niidenkin tilaajamäärät ovat vähentyneet. Lisäksi valtakunnallisesti tärkeistä asioista tulisi ilmoittaa Virallisessa lehdessä. Sitä seuraavat ainakin ammattilaiset, kuten Suomen luonnonsuojeluliitto.

Kuulutuksissa, joissa kerrotaan valitusajasta, tulee kertoa viimeisen päivän päivämäärä. Tavallisen kansalaisen ei tarvitsisi osata määräaikalakia.

Olisi tärkeää, että myös vanhojen kuulutusten asiakirjat löytyisivät verkosta, koska niihin joudutaan usein palaamaan muiden asioiden yhteydessä.

Parissa lakipaketin laissa on viitattu "vähäisten" asioiden kevyempään tiedottamiseen. On kuitenkin epämääräistä mikä asia on kenellekin vähäinen ja mikä ei.

Kuntien aikaista mukaanottoa ei tule vähentää siten, kun liikennejärjestelmä- ja maantielaisissa ja rata- ja ratalaissa esitetään. Kunta kannattaa ottaa mukaan mahdollisimman varhain.

Yleisesti ottaen kuulutukset muodostavat kansalaisten tietonsaannin minimin. Viranomaisen voi toimia aktiivisesti tiedottamalla asioista laajasti monilla eri tavoilla, sosiaalinen media mukaan lukien.

Muut huomiot

Liikennettä koskevissa laeissa voi yhä olla kansalaisten ja järjestöjen osallistumis- ja muutoksenhakuoikeuden aukkoja (vertaa PL 20 §) sekä ympäristölainsäädännön huomioon ottamisen puutteita. Esimerkiksi yksityistielain 65 §:n tiekunnan päätöksiä pitäisi kyllä voida moittia myös muun lain kuin kyseisen lain vastaisuudesta. Nämä kansalaisten ympäristöoikeuksien ja ympäristölainsäädännön rajapinnat kannattaisi selvittää koko LVM:n lainsäädännön laajuudelta erillisenä hankkeena.

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO RY

Toimeksi saaneena

Tapani Veistola

erityisasiantuntija

Veistola Tapani
SLL